

24 Resultaten peiling

Samenvatting leerpunten uit online-enquête werksessie

De 32 auteurs en redactieleden die aan dit boek hebben meegewerkt, hadden als voorbereiding op de werksessie van 7 november 2013 zestig stellingen ingediend. Na de werksessie hebben zij allemaal via een online-enquête op deze stellingen gereageerd. In dit artikel vindt u de belangrijkste resultaten. Onderwerpen die aan bod komen, zijn onder meer de samenwerking met het waterschap, de waarde van neerslagreeksen en ruimtelijke spreiding van neerslag, modelbenaderingen, onder- en bovengrondse maatregelen en de communicatie naar derden. De resultaten van de enquête gebruiken we om de discussies en de ontwikkeling en uitwisseling van kennis met deskundigen, belangstellenden en betrokkenen te voeden. De algemene indruk is dat met relatief beperkte ingrepen vooral bovengronds veel regenwateroverlast is te voorkomen of te beperken.

Auteur

Peter Ganzevles (Archirion), peter.ganzevles@archirion.nl

De auteurs en redactieleden die aan dit boek hebben meegewerkt, hadden als voorbereiding op de werksessie van 7 november 2013 zestig stellingen ingediend. Na de werksessie hebben zij via een online-enquête op deze stellingen gereageerd. Alle 32 betrokkenen, onder wie medewerkers van elf gemeenten en achttien adviseurs, hebben de enquête volledig ingevuld. In dit artikel vindt u de belangrijkste resultaten. Tabel 24.1 geeft een selectie van de stellingen en de bijbehorende reacties.

Algemeen

Uit de reacties op de stellingen blijkt dat voor de meeste opinies een duidelijke meerderheid te vinden is. Soms roepen stellingen meer vragen op, wat leidt tot een diffuser antwoord.

338 |

Het begrip 'norm' leidt tot associaties die ook in de reacties op de stellingen terugkomen. Hoewel de meeste deelnemers behoefte hebben aan een grens, vinden zij de norm doorgaans een te rigide middel om deze grens vast te leggen. Enkele opmerkingen van deelnemers zijn:

- "Een norm probeert vast te leggen welk risico je accepteert als maatschappij."
- "Klakkeloos voldoen aan normen is om niet te hoeven nadenken."
- "Normen moeten vooral deskundig worden geformuleerd."
- "Werknormen kunnen een kader geven waarvan gemotiveerd mag worden afgeweken."
- "Ik kan me voorstellen dat een nieuwe set standaardbuien wordt opgesteld."

Opvallend is dat de deelnemers het rekenen met modellen vooral als middel zien om maatregelen te ontwerpen en dimensioneren. Het proactief verkrijgen van meer inzicht is kennelijk nog geen gemeengoed in de huidige praktijk. Een meerderheid ziet mogelijkheden om met een 'what if'-benadering de effecten van extreme neerslag in kaart te brengen.

Planvorming

Het waterschap wordt niet als 'natuurlijke' partner gezien in het planproces. Andersom geven gemeenten wel aan dat zij meer betrokken willen worden bij de planprocessen van het waterschap in het regionaal watersysteem. Uit de meeste artikelen in dit boek blijkt ook geen grote betrokkenheid (of proactieve rol) van het waterschap.

De meningen over de integrale aanpak van water in de stad in relatie tot ruimtelijke opgaven en herstructureringen zijn eensluidend positief.

Extreme neerslag

Wat is extreme neerslag? Dat blijft voor velen een vraag. De meesten zien heil in het gebruik van (maatgevende) gebeurtenissen, waarbij een gebeurtenis gemeten op de

Tabel 24.1 Selectie van stellingen met antwoorden uit de peiling na de werksessie.

ene locatie ook voor toetsing op een andere locatie gebruikt kan worden. Een enkeling ziet ook de meerwaarde van de inzet van neerslagreeksen, ondanks het besef dat 99,9% van de tijd niets interessants gebeurt.

De meeste deelnemers vinden het meenemen van ruimtelijke spreiding van neerslag nuttig. Maar niet iedereen is overtuigd van de inzet van hogeresolutieneerslaggegevens, zoals Raingain of X-bandradar.

Model

De inzet van een stresstest om te onderzoeken of een water- en rioolsysteem gevoelig is voor wateroverlast, spreekt iedereen aan. Over de aanpak ervan (keuze bui, spreiding neerslag) blijven vragen bestaan. Het belang van goed gereedschap wordt algemeen ondersteund.

340 |

Het inzetbereik van modelbenaderingen voor het dimensioneren van maatregelen is discutabel. De een stelt met maaiveldanalyse de omvang van voorzieningen te kunnen dimensioneren, terwijl anderen dit volledig uitsluiten.

Maatregelen

Uit de antwoorden blijkt dat de deelnemers liever voorkomen dan genezen. Zij beschouwen het voorschrijven en handhaven van passende bouwpeilen als een van de meest effectieve maatregelen. Ook de (her)inrichting van het maaiveld heeft de voorkeur boven allerlei ondergrondse maatregelen.

De kosten van maatregelen zijn leidend voor het treffen van maatregelen. De meningen over 'technisch-economische' afwegingen zijn verdeeld. Regenwateroverlast incalculeren mag, maar de deelnemers denken verschillend over tegen welke prijs en welke factoren gewogen moeten/mogen worden.

Het 'overdimensioneren' van voorzieningen zien de meesten los van de financiële mogelijkheden. Het devies is: als je het doet, doe het dan goed.

Communicatie naar derden

Alle (model)exercities zijn erop gericht de werkelijkheid zo goed mogelijk in beeld te brengen. Hoe beter het gemodelleerde beeld is, hoe beter dit te communiceren is naar belanghebbenden (bewoners, ondernemers).

De vraag is of gemeenten de kans op wateroverlast ook moeten laten zien en communiceren. De spanningsboog tussen de onzekerheid in de resultaten versus de zekerheid van onverzekerbaarheid en economische waardedaling is vooraf lastig in te schatten.

Niemand is tegen deze 'informatieplicht', de manier waarop is wel discutabel en vereist veel zorgvuldigheid.

Tot slot

De resultaten van de enquête gebruiken we om de discussies en de ontwikkeling en uitwisseling van kennis met deskundigen, belangstellenden en betrokkenen te voeden. Aan definitieve conclusies zijn we nog niet toe. Er zijn nog grote veranderingen gaande, zoals de ontwikkeling van reken- en weermodellen, het verzamelen en verwerken van benodigde gegevens (objecten, maaiveld), het meten van neerslag en overlast, en het visualiseren van informatie. Toch is dat geen reden om de problemen af te wachten. De algemene indruk is dat met relatief beperkte ingrepen vooral bovengronds veel regenwateroverlast is te voorkomen of te beperken.